

Sayın Necmettin Özçelik, İŞKUR temsilcileri
Sayın Başkan, Değerli Meclis Üyeleri, Meslek Komitesi Başkanları,
Değerli Katılımcılar ve Basın Mensupları,

Nisan ayı Meclis Toplantımıza hoş geldiniz.
Hepinizi Yönetim Kurulumuz adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis Üyeleri,

Yurt içindeki ekonomik verilere geçmeden önce, küresel ekonomide yaşanan gelişmelere ilişkin kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum.

-ABD/İsrail-İran savaşı ikinci ayını tamamlayacak. (28 Şubat başlangıç)

SAVAŞIN EKONOMİK ETKİSİ

1. Yüksek enerji fiyatları/ Hürmüz Boğazı'nın kapalı kalması

TEPAV Çalışması: Türkiye, **100 milyar dolar üzerinde ihracat yapan ülkeler arasında** Hürmüz Boğazı'nın kapatılmasından en çok doğrudan etkilenecek **9'uncu ülke.**

Doğrudan Etkilenme Oranı: Yüzde 8,8 = Günlük 38,4 Milyon Dolar, Yıllık 14 Milyar Dolarlık İhracat Kaybı Riski

2. Yavaşlayan Büyüme

IMF Büyüme Projeksiyonu:

Türkiye →%3,7'den %3,4'e / Küresel →%3,3'den %3,1'e düştü

3. Finansal Etkiler

- *Döviz ve altın rezervlerinde dalgalanma*
- *Borçlanma maliyetlerindeki artış*
- *Enflasyon üzerinde yukarı yönlü risk*

Bu değerlendirmelerden sonra ilk olarak bugün TCMB tarafından saat 14'te açıklanacak faiz kararına geçmek istiyorum.

1. PPK FAİZ KARARI

→ Beklentiler **sabit/sınırlı artış** yönünde (TCMB Piyasa Anketi %37,75)

Ülkemizi etkileyen küresel şoklarla birlikte girdi maliyetlerimiz artıyor, krediye erişim zorlaşıyor ve faizler yükseliyor.

→Bununla birlikte para politikasının tek başına yeterli olmadığını biliyoruz.

→Yapısal reform ve sosyal politikaların önemini her defasına dile getiriyoruz.

→ Enflasyonla mücadelede sosyal politikalar, daha fazla üretim, daha fazla çalışan sayısı ve daha az bütçe açığının birlikte değerlendirilmesi gerektiğine inanıyoruz.

→Bu, kur üzerindeki baskıyı da azaltacaktır.

Diğer taraftan değerli TL politikası, ülkemizin ihracat maliyetlerini arttırırken rekabetçiliğimizi olumsuz etkiliyor.

Eski bir Meclis üyemizin sektöründeki güncel işçilik maliyetlerine ilişkin çarpıcı bir tablo sunmak istiyorum.

Türkiye'deki işçilik maliyetleri

- **Yunanistan**'daki işçilik maliyetinin iki katı
- **İtalya**'daki işçilik maliyeti ile bire bir
- **Fransa**'daki işçilik maliyetine yaklaşıyor.

Bu tabloda kurun çok büyük etkisi olduğunu biliyoruz.

2. DIŞ TİCARET (MART)

➤ İhracat (Mart) → 21 milyar 918 milyon dolar (-%6,4)

➤ İthalat (Mart) → 33 milyar 181 milyon dolar (%8,4)

- Dış ticaret açığı (Mart) → 11 milyar 263 milyon dolar (%56,6) **(Enerjide yerli ve yenilenebilir kaynak kullanımı ile ithalat bağımlılığını azaltmaya yönelik adımların atılması önemli)**
- İhracat hedefi (2026, Yıllık) → 282 milyar dolar **(3 ayda 63 milyar dolara ulaştık. Kalan 9 ayda aylık ortalama ihracat 24,3 milyar dolar)**

En fazla ihracat yaptığımız ilk 5 ülke;

1. Almanya → 1 milyar 821 milyon dolar (-%1,9)
2. ABD → 1 milyar 381 milyon dolar (-%2,3)
3. İtalya → 1 milyar 289 milyon dolar **(%4,7)**
4. İngiltere → 1 milyar 160 milyon dolar **(-%22,8)**
5. **Fransa → 995 milyon dolar (%2,0)**

En fazla ithalat yaptığımız ilk 5 ülke;

1. Çin → 4 milyar 761 milyon dolar (%18,9)
2. Almanya → 2 milyar 540 milyon dolar (%2,2)
3. Rusya → 2 milyar 35 milyon dolar (-%38,1)
4. **İsviçre → 1 milyar 620 milyon dolar (%58,7)**
5. ABD → 1 milyar 517 milyon dolar (%20,5)

İthalat başlığını mart ayı **ekonomik grup sınıflaması** rakamları ile kapatmak istiyorum. Mart ayında en çok ithalat;

*Hammadde (Ara malları) → **23 milyar 234 milyon dolar** (%11,5 artış)

*Tüketim malları → **4 milyar 937 milyon dolar** (-%5,3 azalış)

*Yatırım (Sermaye) malları → **4 milyar 849 milyon dolar** (%7,9 artış)

Kocaeli Gümrükleri verilerine göre mart ayında Kocaeli'nden gerçekleşen;

*İhracat → **3 milyar 575 milyon dolar** (-%4,0)

*İthalat → 7 milyar 396 milyon dolar (%12,4)

3. CARİ AÇIK (ŞUBAT)

Yıllık → 35 milyar 447 milyon dolar

(Geçen yılın aynı ayı 16,6 milyar dolar → **artış yüzde 113**)

Üstelik şubat ayında savaşın etkisini henüz görmedik.

4. ENFLASYON (MART)

TÜFE → % 30,87 (aylık → % 1,94)

Yİ-ÜFE → % 28,08 (aylık → % 2,30)

Savaş etkisi enflasyona bu ay henüz yansımadi.

Nisan'da etkiyi hissedeceğiz.

5. SANAYİ ÜRETİMİ (ŞUBAT)

→ Yıllık yüzde 2,2 arttı.

Şubat ayı ihracatındaki ivmelenmeye paralel olarak sanayi üretiminde de canlanma olacağına işaret etmiştik.

Sektörler;

	Yıllık Değişim (%)	Aylık Değişim (%)
Toplam Sanayi	2,2	2,6
İmalat Sanayi	2,4	3,3
Ara Malı	2,6	2,3
Enerji	-0,2	-3,5
Sermaye Malı	12,8	6,4
Orta Düşük Teknoloji	3,3	2,0
Orta Yüksek Teknoloji	6,9	6,5
Yüksek Teknoloji	30,6	-0,2

Yüksek teknolojideki **yüzde 30,6'lık** artış dikkat çekiyor.

6. KAPASİTE KULLANIM ORANI (NİSAN)

*Türkiye → yüzde 73,8

(2025 yılı nisan ayına göre **0,5 puan azaldı. Geçen ay/Mart'a göre 0,5 puan arttı**)

*Kocaeli → yüzde 71,6

Kapasite konusunda yeni bir endeks oluřturduk.

20 yıldır yaptığımız formatı değiştirdik.

Bundan sonra sizlere yeni formatta bilgi aktaracaęız.

Anketimize aktif olarak katkı ve katılımızı bekliyoruz.

7. İŞSİZLİK ORANI (ŞUBAT)

→ Şubat → **yüzde 8,5** (Geçen yılın aynı ayına göre ve ocak ayına göre **0,3 puan arttı**)

→Şubat itibariyle toplam istihdam sayısı → **32 milyon 158 bin kişi**

(Geçen yılın Şubat ayında bu rakam 32 milyon 363 bin, işsizlik oranı %8,2 idi)

Şubat 2025-Şubat 2026 arasında çalışabilir nüfus → 536 bin kişi arttı.

İstihdam sayısı ise → 205 bin düştü.

Sanayi sektöründeki ücretli çalışan sayısı da Şubat ayında yüzde 3,2 azaldı, **4 milyon 747 bine geriledi.**

Sanayi sektöründe çalışan sayısı son 1 yılda 156 bin kişi azaldı.

İmalat sanayinde çalışan sayısı ise yüzde 3,5 azaldı, yıllık **159 bin 706 azaldı.**

Sanayi ve ihracattaki düşüřte,

döviz kurundan kaynaklı rekabet gücü kaybının etkilerini görüyoruz.

Konu işsizlik olunca, Güven Sak hocamızın geçtiğimiz günlerde paylaştığı bir çalışmanın bulgularını sizlere göstermek istiyorum.

Ekranada gördüğünüz grafikte **30 yaş altı nüfusun mutluluğunda OECD ülkeleri arasında, Dünya bir yanda, Türkiye öteki yanda.**

Ayrıca ne istihdamda ne eğitimde yer alan gençler (NEET) oranında da en yüksek ülke olarak ayrışıyoruz.

Güven hocamız neden **22. Yüzyıl hayalleri kuramadığımızı** sormuş.

Biz de genç nüfusta artan işsizlik oranıyla mücadelede

sosyal politikaların gözden geçirilmesi gerektiğini her fırsatta vurguluyoruz.

Okullara yönelik gerçekleşen saldırıları da şiddetle kınadığımızı buradan da bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Buradan geçtiğimiz hafta açıklanan bütçe rakamlarına geçmek istiyorum.

8. BÜTÇE (MART)

Bütçe (Mart) → **229,9 milyar TL** açık verdi.

Yılın ilk çeyreğinde ise 420 milyar TL açık (Geçen yıla göre yüzde 41 iyileşme)

Giderler → 1 trilyon 460,4 milyar TL (+%42,1)

Gelirler → 1 trilyon 230,5 milyar TL (+%60,6)

Yansıda gelir ve giderlerin alt kalemleri yer alıyor.

Giderler alt kalemindeki;

-Cari Transferler → 542,2 milyar TL (+ %45,1)

Bir önceki yıl bu rakam 373,7 milyar TL.

Yılın ilk çeyreğinde bütçe dengesinde sağlanan iyileşmeyi olumlu karşılıyoruz.

Denk bütçenin sanayicimizin daha uygun koşullarda daha fazla finansmana erişimi açısından olumlu katkı vereceğine inanıyoruz.

Yine son dönemde yapılan çarpıcı bir çalışmanın bulgularını

sizlerle paylaşmak istiyorum.

Almanya'da türüne göre vergi gelirleri (1999-2025).

- **KDV**, 300 milyar Eurodan fazla bir değerle ilk sırada yer alıyor.
- 260 milyar Euro ile **gelir vergisi** izliyor.
- **Kurumlar vergisi** geliri ise 120 milyar Euro.
- **Sermaye gelirlerinden alınan vergi** ise 50 milyar Euronun üzerinde.

Türkiye’de ise türüne göre vergi gelirleri (2006-2025)

- **Gelir vergisi** 211 Milyar Euro'yu aşan bir değerle ilk sırada yer alıyor.
- 124 Milyar Euro ile **KDV** izliyor.
- **Kurumlar vergisi** yaklaşık 119 Milyar Euro.
- **Sermaye gelirlerinden alınan vergi** ise 4 Milyar Euronun üzerinde.

Almanya’da kurumlar vergisi

2028’den başlayarak 2032’ye kadar her yıl 1 puan azalacak. (Mevcut %16)

Değerli Üyeler,

Avrupa Birliği, hareketli bir dönemden geçiyor.

AB, iki aydan kısa bir sürede serbest ticaret pazarını Latin Amerika'dan Hindistan'a ve Avustralya'ya kadar neredeyse **2 milyar kişiye genişletti.**

SKDM tarafında ise Avrupa Komisyonu,

7 Nisan’da, CBAM **ilk çeyrek** sertifika fiyatını, ton başına 75,36 € olarak açıkladı.

Komisyon, bu yıl boyunca fiyatların **çeyreklik,**

2027’den itibaren ise **haftalık** olarak yayımlanacağını duyurdu.

SKDM, açıklanan fiyatla birlikte artık yalnızca bir raporlama yükümlülüğü değil;

AB pazarına erişimi doğrudan etkileyen bir karbon maliyeti unsuru.

Diğer taraftan, “Sanayi Hızlandırıcı Yasa Tasarısının”

sektörler ve ürün grupları açısından olası etkilerine ilişkin de

Ticaret Bakanlığımızla koordineli bir şekilde çalışıyoruz.

Bu kapsamda, Sanayi Hızlandırma Yasası Taslağının teknik hükümlerine ilişkin

ülkemizin pozisyon belgesinde kullanılmak üzere sizlerden aldığımız görüşleri

Ticaret Bakanlığımıza ilettik.

Değerli Meclis Üyeleri,

Bugün konuk konuşmacı olarak aramızda Necmettin Özçelik yer alıyor.

Malumunuz geçtiğimiz ay

18 Mart Çanakkale Zaferimizin 111. yıldönümünü kutladık.

Başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere
tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Çanakkale zaferinin unutulmasını asla istemeyiz.

Bu sebeple de gecikmeli de olsa 18 Mart ruhunu
bugün hep birlikte yaşayacak ve yaşatacağız.

Yarın da 23 Nisan, Ulusal Egemenlik ve Çocuk bayramını kutlayacağız.

Atatürk'ün dünya çocuklarına armağan ettiği bu anlamlı günde
tüm çocukların barış ve huzur içinde yaşamasını temenni ediyoruz.

Sözlerime son verirken

Meclis Toplantımıza katılımı için Necmettin Bey'e ve İŞKUR temsilcilerine
tekrar teşekkür ediyor, şahsım ve Yönetim Kurulumuz adına
hepinizi saygıyla selamlıyorum.